

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 19. november 2010
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2010-792-1510
Dok.: RAJ41671

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 153 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 2. november 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 153 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes kommentere på artiklen "Terrorloven bekæmper alt andet end terror" fra Information den 27. juli 2010 og tilkendegive, om han finder udviklingen i strid med lovgivningens intentioner samt redegøre for, om der er behov for initiativer i den forbindelse.”

Svar:

1. I den artikel, som der henvises til i spørgsmålet, anføres det, at den bestemmelse om teleselskabers pligt til at registrere og opbevare oplysninger om teletrafik, der blev indført med terrorpakke I, ikke bliver anvendt som et væsentligt led i terrorbekæmpelse, sådan som der blev lagt op til med loven. Det anføres i den forbindelse, at bestemmelsen blev indført på baggrund af et EU-direktiv, som var rettet mod terrorisme. I artiklen henvises til en udtalelse fra Rigsadvokaten, hvoraf det fremgår, at oplysninger om teletrafik er anvendt i sager om organiseret kriminalitet, herunder bandekriminalitet, narkokriminalitet, menneskesmugling, børneporno mv. Der henvises også til, at det af udtalelsen fra Rigsadvokaten fremgår, at oplysninger om teletrafik har ”bidraget til at belyse mistænket interesse for ekstremistiske hjemmesider og hjemmesider om våben- og bombefremstilling”. Det anføres på den baggrund, at der ikke er eksempler på, at oplysninger om teletrafik bliver anvendt til det, som oprindeligt var formålet med loven, det vil sige terrorbekæmpelse.

2. Justitsministeriet kan oplyse, at der med lov nr. 378 af 6. juni 2002 (terrorpakke I) blev indført en bestemmelse i retsplejelovens § 786, stk. 4, hvorefter det påhviler udbydere af telenet- eller teletjenester at foretage registrering og opbevaring (logning) i 1 år af oplysninger om teletrafik til brug for efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold. Der er alene tale om registrering og opbevaring af trafikdata og ikke af selve indholdet af kommunikationen.

Bestemmelsen i retsplejelovens § 786, stk. 4, blev indført for at sikre, at oplysninger om teletrafik er tilgængelige, når retten ved kendelse har bestemt, at politiet til brug for en konkret efterforskning eller retsforfølgning af alvorlig kriminalitet kan foretage indgreb i meddelelseshemmeligheden.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget (L 35 – 2001-02), at bestemmelsen i retsplejelovens § 786, stk. 4, delvis blev udformet på

grundlag af betænkning nr. 1377/1999 om økonomisk kriminalitet og datakriminalitet fra det såkaldte Brydesholt-udvalget, der havde påpeget et behov for, at internetudbydere forpligtes til at logge trafikdata.

Det fremgår endvidere af lovforslaget, at retsplejelovens § 786, stk. 4, ikke berører de materielle og formelle betingelser for, at politiet kan foretage indgreb i meddelelshemmeligheden. Anvendelsen af de oplysninger om teletrafik, der registreres og opbevares i medfør af retsplejelovens § 786, stk. 4, er således ikke begrænset til sager om terrorisme, men vil ligeledes kunne anvendes ved efterforskning af anden alvorlig kriminalitet som f.eks. narkotikakriminalitet og drab, når betingelserne i retsplejelovens §§ 781-783 for indgreb i meddelelshemmeligheden er opfyldt.

3. For så vidt angår det direktiv, som der henvises til i artiklen, går Justitsministeriet ud fra, at der sigtes til logningsdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/24/EF af 15. marts 2006 om lagring af data genereret eller behandlet i forbindelse med tilvejebringelse af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester eller elektroniske kommunikationsnet og om ændring af direktiv 2002/58/EF). Logningsdirektivet blev vedtaget i 2006 og har således ikke dannet grundlag for indførelsen af bestemmelsen i retsplejelovens § 786, stk. 4, der som nævnt ovenfor blev indført i 2002. Det skal også nævnes, at direktivet ikke er særlig rettet mod terrorisme. Det fremgår således af direktivets artikel 1, at formålet med direktivet er at harmonisere medlemsstaternes bestemmelser om de pligter, der er pålagt udbydere af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester eller af et offentligt kommunikationsnet, for så vidt angår lagring af visse data, der genereres eller behandles af dem, med henblik på at sikre, at der er adgang til disse data i forbindelse med efterforskning, afsløring og retsforfølgning af grov kriminalitet som defineret af de enkelte medlemsstater i deres nationale lovgivning.

4. Der var i lov nr. 378 af 6. juni 2002 indsat en revisionsbestemmelse, hvorefter justitsministeren i folketingsåret 2005-06 skulle fremsætte forslag om revision af retsplejelovens § 786, stk. 4. Ved § 7 i lov nr. 542 af 8. juni 2006 (terrorpakke II) blev revisionen udskudt til folketingsåret 2009-10. Det skyldtes, at der i 2006 endnu ikke forelå nogen erfaringer med anvendelsen af bestemmelsen, idet retsplejelovens § 786, stk. 4, først blev sat i kraft den 15. september 2007.

Ved lov nr. 650 af 15. juni 2010 blev revisionen udskudt til folketingsåret 2011-12.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget (L 180 – 2009-10), at de oplysninger om teletrafik, der registreres og opbevares i medfør af logningsbekendtgørelsen, i en lang række tilfælde har været af væsentlig eller afgørende betydning for efterforskning og retsforfølgning af alvorlige forbrydelser, herunder bl.a. i sager om drab, terror, bandekriminalitet, narkokriminalitet, hjemmerøverier og seksuelle overgreb mod børn.

Det fremgår endvidere af lovforslagets bemærkninger, at Politiets Efterretningstjeneste anvender oplysninger om teletrafik i betydeligt omfang navnlig i forbindelse med længerevarende efterforskninger inden for terrorområdet, og oplysninger om teletrafik har i flere tilfælde været af afgørende betydning for at kunne afdække terrorrelationerne i både ind- og udland.

Baggrunden for udsættelsen af revisionen af bestemmelsen i retsplejelovens § 786, stk. 4, til folketingsåret 2011-12 var i øvrigt bl.a., at resultatet af en evaluering af logningsdirektivet, der forventes at finde sted dette efterår, derved også kan indgå i overvejelserne i forbindelse med revisionen, ligesom der vil være mulighed for at indhente yderligere erfaring med reglerne om logning.